

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie skargi G. T. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 kwietnia 2009 r., sygn. akt XVI Cupr (...),
wydanego w sprawie z powództwa P.(...) w L.

przeciwko G. T.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 października 2010 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem zaocznym z dnia 28 kwietnia 2009 r., który uprawomocnił się bez zaskarżenia, Sąd Rejonowy w W. zasądził od pozwanego na rzecz powódki 3 057,78 zł z ustawowymi odsetkami i 770 zł kosztów procesu.

We wniesionej na podstawie art. 424¹ § 2 skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia G. T. zażądał stwierdzenia, że wymieniony wyrok zaoczny jest niezgodny z art. 2 i 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 232 i 339 § 2 k.p.c. oraz art. 6 k.c.

Uzasadniając wystąpienie przesłanek przewidzianych w art. 424¹ § 2 k.p.c., G. T. wyjaśnił, że osobiście odebrał odpis wyroku zaocznego, ale nie wniósł w przepisany terminie sprzeciwu „bojąc się poniesienia kolejnych kosztów procesu, a przy tym wierząc, że skoro sąd uwzględnił powództwo, to jest ono zasadne”. Podniósł również, że

„stan psychiczny pozwanego, będący skutkiem wypadku, poznany jest wszakże inwalidą – na niepełnosprawną prawą rękę, uniemożliwił mu podjęcie rozsądnej decyzji co do wniesienia sprzeciwu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchycenie tego orzeczenia w drodze przysługujących środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przytoczony przepis wyraża zasadę, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest wykorzystanie przez stronę przysługujących jej środków prawnych. Wyjątek od tej zasady przewiduje art. 424¹ § 2 k.p.c., który w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi uzależnia od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego wypadku oraz wystąpienia niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006, nr 6, poz. 113).

W orzecznictwie Sąd Najwyższego zostało wyjaśnione, że wyjątkowe wypadki, o których mowa w art. art. 424¹ § 2 k.p.c., odnoszą się także do przyczyn nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia. Przyczyny te muszą mieć charakter wyjątkowy w znaczeniu obiektywnym, co oznacza, że chodzi o wyjątkowe okoliczności obiektywnie uniemożliwiające stronie wniesienie środka zaskarżenia, a nie o okoliczności subiektywne, wynikające z woli lub zaniedbań strony. Wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, strona musi zatem wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej, takich jak ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które obiektywnie rzecz biorąc uniemożliwiły wniesienia środka zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, z dnia 29 listopada 2006 r., II CNP 85/06, niepubl., i z dnia 7 lutego 2008 r., IV CNP 217/07, OSNC-ZD 2008, nr 4, poz. 114).

Wskazane w skardze przyczyny niewniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty nie mieszczą się w przedstawionym wyżej rozumieniu wyjątkowych wypadków

usprawiedliwiających nieskorzystanie przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia. Nie były to bowiem wyjątkowe okoliczności obiektywnie uniemożliwiającego wniesienie w sprawie sprzeciwu. Zaskarżenie wyroku zaocznego było zatem możliwe, a zaniechanie tej czynności jest rezultatem braku należytej troski o własne interesy procesowe i prawne. Nie zachodzi więc przewidziana w art. 424¹ § 2 k.p.c. przesłanka dopuszczalności skargi w postaci zaistnienia wydatkowego wypadku.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 424⁸ § 2 k.p.c.).